Dosarul nr. 2-19859/23

H O T Ă R Î R E

În numele legii

(dispozitiv)

17 aprilie 2024 **mun. Chişinău**

Judecătoria Chişinău, sediul Centru

În componența

Președintelui ședinței, judecătorul Badan-Melnic Eleonora

Grefierilor Zmuncila Tamara și Antoci Ana-Maria

în sediul instanței, în ședință publică, a judecat în procedură contencioasă cauza civilă conform cererii de chemare în judecată înaintate de *****Ion către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova și Procuratura raionului *****, cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale și a acțiunii civile depuse în cadrul cauzei penale, repararea prejudiciului material, compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cauza penală, repararea prejudiciului moral și încasarea beneficiului ratat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză civilă și

a c o n s t a t a t:

1. În data de 29 septembrie 2023 *****Ion a depus o cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova și Procuratura raionului *****, prin care a formulat următoarele pretenții constata încălcarea dreptului la judecarea în termen a cauzei penale, cât și a acțiunii civile depuse în cadrul cauzei penale nr.*****, pornită în baza art.287 alin. (2), lit. b) Cod Penal; repararea prejudiciului material în sumă de 2000 lei, compensarea cheltuielilor de deplasare în sumă de 2331 lei; repararea prejudiciului moral în sumă de 1000000 lei, încasarea venitului ratat în sumă de 3944,95 Euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

Argumentele părților la proces

2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că pe 12 martie 2018 în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni a Inspectoratului de Poliție ***** a fost înregistrat procesul penal nr. 96/2018, în temeiul plângerii depusă de *****Ion, pe faptul că în data de 3 martie 2018, aproximativ între orele 00:00 - 02:00, acesta, coborând dintr-un mijloc de transport în una dintre intersecțiile străzilor din s. *****, raionul *****, niște persoane necunoscute pentru el, care în acel moment încălcau ordinea publică, manifestată printr-o deosebită obrăznicie și lipsă de respect față de societate, s-au apropiat de dânsul și l-au agresat fizic și moral, motiv din care conducătorul auto i-a claxonat, în urma cărui fapt i-au deteriorat scurta și prin aceasta i-au și cauzat un prejudiciu material în sumă de 2000 lei.
3. Reclamantul a precizat că persoanele au acționat în mod intenționat, care au și încălcat grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșită de două sau mai multe persoane, ce se încadrează în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.287 alin.2) lit. b) Cod Penal, „Huliganism", pentru care *****Ion a telefonat la 112 pentru a interveni.
4. După cum menționează reclamantul, prin ordonanța din 17 aprilie 2018, procurorul în Procuratura, raionului *****, Petru Zmuncilă a dispus: „a refuza în pornirea urmăririi penale pe faptul pretinselor acțiuni ilegale ale lui *****Valentina, *****Sorin, *****Cătălin, *****Adrian și *****Vlad, din motiv că în acțiunile acestora nu se conțin semnele componenței de infracțiune prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, cu clasarea procesului penal nr. 96/20018 din 12 martie 2018.
5. În continuare reclamantul a relatat că, prin ordonanța din 5 iulie 2018, procurorul adjunct al procurorului-șef al Procuraturi raionul ***** Nicolae Burduja a dispus respingerea, ca fiind neîntemeiată, a plângerii petiționarului *****Ion, înaintate împotriva ordonanței de neîncepere a urmăririi penale și clasarea procesului penal nr.96/2018 emisă pe 17 aprilie 2018 de către procurorul în procuratura raionului ***** Petru Zmuncilă.

6. Partea reclamantă a evidențiat că, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul ***** din 5 noiembrie 2018, judecătorul de instrucție a dispus de a admite plângerea depusă de *****Ion cu privire la anularea ordonanțelor procurorilor din 17 aprilie 2018 și 5 iulie 2018.
7. În aceiași ordine de idei reclamantul a notat că, prin ordonanța din 20 decembrie 2018, *****Ion s-a recunoscut în calitate de parte vătămată și civilă în cauza penală, în temeiul căreia s-a anexat la materialele cauzei penale și cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune.
8. La fel, partea reclamantă a invocat că în data de 4 aprilie 2019, în privința lui *****Adrian și *****Valentina, a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire în baza art. 287 alin. (2) lit. b) din Cod penal, care a fost adusă la cunoștință lui *****Adrian pe data de 11 iulie 2019, iar Valentinei Ivan, în data de 14 decembrie 2022.
9. Totodată, partea reclamantă a explicat că prin ordonanța din 3 iunie 2020 procurorul Petru Zmuncilă a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuiților *****Adrian Ion și *****Valentina Ivan, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu clasarea cauzei penale, iar prin ordonanța din 18 septembrie 2020 a procurorului ierarhic superior, s-a respins ca neîntemeiată plângerea părții vătămate *****Ion împotriva ordonanței procurorului Petru Zmuncilă din 3 iunie 2020.
10. Suplimentar, reclamantul a indicat că prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul *****) din 2 decembrie 2021 s-a dispus respingerea plângerii depuse de către Ion Stegărescu, în condițiile art. 313 din Codul de procedură penală, privind anularea ordonanței procurorului Petru Zmuncilă din 3 iunie 2020 și a procurorului ierarhic superior din 18 septembrie 2020.
11. Partea reclamantă a relatat că, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2022, s-a dispus admiterea recursului declarat de către *****Ion, s-a casat încheierea Judecătoriei Orhei (sediul *****) din 2 decembrie 2021, cu rejudecarea cauzei și s-a adoptat o nouă hotărâre, prin care s-a admis plângerea formulate în ordinea art. 313 Cod de procedură penală și s-a anulat ordonanța procurorului în Procuratura raionului *****, Zmuncilă Petru din 3 iunie 2020, privind scoaterea de sub urmărirea penală a lui *****Adrian și *****Valentina și clasarea cauzei penale nr.***** și ordonanța procurorului ierarhic superior, Ciubotaru Vasile din 18.09.2020, de respingere a

plângerii, cu remiterea cauzei penale procurorului pentru reluarea urmăririi penale și înlăturarea încălcărilor depistate.

12. Reclamantul a subliniat că prin ordonanța din 9 ianuarie 2023 procurorul Petru Zmuncilă a dispus din nou scoaterea de sub urmărire penală în cauza penală nr.***** a lui *****Adrian și *****Valentina, învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (3) din Codul penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii cu clasarea cauzei penale nr. *****.
13. *****Ion a comunicat că prin ordonanța din 14 februarie 2023, emisă în ordinea controlului ierarhic superior, a fost admisă plângerea lui *****Ion asupra ordonanței din 9 ianuarie 2023, de scoaterea de sub urmărirea penală a învinuitului *****Adrian și *****Valentina și de clasare a cauzei penale nr.*****, emisă de procurorul în Procuratura raionului *****, Petru Zmuncilă, însă prin ordonanța din 12 iunie 2023 procurorul Petru Zmuncilă a dispus din nou scoaterea de sub urmărire învinuiții în cauza penală nr.*****.
14. Totodată, partea reclamantă a menționat că prin ordonanța din 24 februarie 2023, emisă în ordinea controlului ierarhic superior, procurorul adjunct al procurorului-șef al Procuraturi raionului ***** Lilia Calugher a respins plângerea lui *****Ion asupra ordonanței din 12 iunie 2023 de scoatere de sub urmărirea penală a învinuitului *****Adrian și *****Valentina și de clasare a cauzei penale nr.*****, emise de procurorul în Procuratura raionului *****, Petru Zmuncilă. Nefiind de acord, *****Ion, în data de 4 august 2023, a contestat-o în ordinea art.313 Cod de procedură penală.
15. În opinia reclamantului, până la momentul actual nu este o decizie definitivă și irevocabilă pe cazul dat, pe când termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală sau contravențională a făptuitorului a expirat, iar, prin asta a fost omis termenul rezonabil de examinarea acțiunii civile în cadrul examinări cauzei penale.
16. În acțiune s-a indicat că reclamantul exercită funcția de avocat în Republica Moldova și consideră corect să solicite și achitarea venitului ratat.
17. În data de 8 februarie 2024 pârâtul a depus referința la cererea de chemare în judecată prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.
18. În motivarea referinței pârâtul a relevat că în urma examinării raportului motivat, susține că nu a fost încălcat termenul rezonabil de desfășurare a urmăririi penale. Astfel în baza

raportului motivat, se atestă o manifestare a comportamentului activ, diligent a organului de urmărire penală.

19. Partea pârâtă a mai invocat că desfășurarea urmăririi penale a durat 2 ani 3 luni și 26 de zile, raportat la complexitatea cazului, comportamentul participanților la proces, conduita organului de urmărire penală, prin prisma jurisprudenței CtEDO, corespunde garanției procesuale a dreptului la un proces echitabil, examinarea cauzei în termen rezonabil.
20. Suplimentar pârâtul a invocat că, prin prisma Raportului motivat prezentat de către Procuratura raionului *****, se desprinde faptul că în cadrul urmăririi penale au fost desfășurate acțiuni procesuale de către organele de urmărire penală care au justificat durata respectivă de examinare a cauzei.
21. Cu referire la pretenția reclamantului de încasare a prejudiciului moral, Ministerul Justiției a calificat-o ca fiind total neîntemeiată, atât timp cât nu a fost probată existența *de facto* a acestui prejudiciu, or, apriori, nu se poate constata lipsa a ceea ce nu există. Pârâtul a apreciat argumentele reclamantului aferente pretenției de reparare a prejudiciului moral drept declarative, formale, fără un suport probatoriu și temei legal.
22. În data de 7 noiembrie 2024 Intervenientul accesoriu Procuratura Generală a depus referința la cererea de chemare în judecată prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.
23. În motivarea referinței intervenientul accesoriu a relevat că scopul legal al oricărei investigații oficiale a faptelor presupuse pe temeiuri rezonabile a fi prejudiciabile îl constituie întreprinderea măsurilor, epuizarea tuturor căilor posibile de administrare a probelor pentru stabilirea circumstanțelor cauzei, respectiv, în ipoteza în care se pune problema respectării unei reglementări care are ca obiect protecția drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, acestea impun organizarea unui sistem de cercetare eficace la finalizarea căruia să nu existe nicio aparență de apreciere arbitrară a circumstanțelor care s-au aflat la originea faptei sau investigației.
24. Intervenientul accesoriu a invocat că pretențiile formulate de către reclamant nu denotă incidența Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, nefiind aduse argumente concrete, explicite și convingătoare în acest sens, în special a subliniat că cauza penală vizată se află la etapa

urmăririi penale, nefiind aplicabile prevederile legale privind judecarea cauzei în termen rezonabil.

25. În ședință reclamantul *****Ion a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile.
26. Pârâtul Ministerul Justiției a fost reprezentat în procesul de judecată de către Stelea Teodor, care a solicitat respingerea acțiunii civile.
27. Intervenientul accesoriu Procuratura Generală a fost reprezentat în procesul de judecată de către procurorul Boldesco Victoria, care a solicitat respingerea acțiunii civile.
28. Intervenientul accesoriu Procuratura raionului ***** nu a delegat un reprezentant pentru participare la ședință de judecată și nu a înaintat cereri de examinare a cauzei în absența sa sau de amânare a ședinței de judecată, deși a fost citat (*f.d.142*).

Aprecierea instanței de judecată

29. Studiind materialele cauzei, apreciind pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată, în raport cu probele prezentate, audiind opiniile participanților prezenți la proces, instanța de judecată consideră cererea de chemare în judecată neîntemeiată, fiind pasibilă de a fi respinsă integral, reieșind din motivele prezentate în cele ce urmează.
30. Conform art. 2, alin. (1) și (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești (în continuare Legea nr. 87), *orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta Lege şi de legislaţia procesuală civilă. (2) Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).*

31. Instanța de judecată accentuează că din contextul normei citate, rezultă că orice persoană poate pretinde la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea *dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei*, dacă se constată o atare încălcare.
32. În contextul dat instanța de judecată reiterează conceptul potrivit căruia Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, în art. 6 § 1, statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.
33. Astfel, potrivit Raportului întocmit de către Procuratura raionului ***** din 20 octombrie 2023, s-a stabilit că urmărirea penală în cauza penală nr. ***** a fost pornită pe 7 decembrie 2018 de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de poliție *****, în baza art.287 alin.(2) lit. b) din Codul penal (f. d. 160-163 Volumul I).
34. Prin ordonanța din 3 iunie 2020 procurorul Petru Zmuncilă a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuiților *****Adrian și *****Valentina, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu clasarea cauzei penale. Prin scrisoarea nr. 882 din 25 iunie 2020 lui Ion *****și învinuiților le-a fost adusă la cunoștință decizia primită, iar la 17 august 2020 prin scrisoarea nr.1266 Ion *****a fost informat în mod repetat despre decizia primită în cauza penală menționată, cu expedierea copiei de pe ordonanță și explicarea modului de atac.
35. Prin ordonanța din 18 septembrie 2020, emisă în ordinea controlului ierarhic superior, s-a respins ca neîntemeiată plângerea părții vătămate Ion *****din 3 septembrie 2020 împotriva ordonanței procurorului Petru Zmuncilă, din 3 iunie 2020.
36. Prin scrisoarea cu nr. 1437 din 18 septembrie 2020 petiționarului i s-a comunicat decizia adoptată în urma examinării plângerii sale, precum și i s-a expediat copia de pe ordonanță. În data de 8 decembrie 2020 lui Ion Stegărescu, la solicitarea sa în care invoca că nu a recepționat răspunsul la plângerea înaintată, i s-a remis copia răspunsului din 18 septembrie 2020, precum și copia ordonanței din aceiași dată emisă în ordinea controlului ierarhic superior. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a stabilit ședință pentru 9 septembrie 2020, ora 11.00, potrivit raportului prezentat de instanța de judecată.

37. În data de 14 septembrie 2021 Ion *****a înaintat în instanța de judecată o plângere în condițiile art. 313 din Codul de procedură penală, asupra ordonanței din 3 iunie 2020 și asupra ordonanței din 18 septembrie 2020, emise în ordinea controlului ierarhic superior.
38. Prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul *****) din 2 decembrie 2021, s-a respins ca neîntemeiată plângerea depusă de către Ion Stegărescu, în condițiile art.313 din Codul de procedură penală, privind anularea ordonanței procurorului Petru Zmuncilă din 3 iunie 2020 și a procurorului ierarhic superior din 18 septembrie 2020.
39. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2022, s-a admis recursul declarat de către *****Ion și s-a anulat încheierea Judecătoriei Orhei (sediul *****) din 2 decembrie 2021, iar prin ordonanța din 24 iunie 2022 a fost reluată urmărirea penală în prezenta cauză penală.
40. Prin ordonanța din 9 ianuarie 2023, procurorul Petru Zmuncilă a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuiților *****Adrian și *****Valentina, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu clasarea cauzei penale (în partea descriptivă a ordonanței s-a invocat că acțiunile lui *****Adrian și *****Valentina cad sub incidența prevederilor art. 354 din Codul contravențional, fără atragerea la răspundere contravențională a acestora, din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut la art. 30 din Codul contravențional).
41. Prin ordonanța din 14 februarie 2023 emisă în ordinea controlului ierarhic superior, s-a admis plângerea lui Ion Stegărescu, fiind anulată ordonanța din 9 ianuarie 2023, cu reluarea urmăririi penale.
42. Prin ordonanța din 12 iunie 2023, procurorul Petru Zmuncilă a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuiților *****Adrian Ion și *****Valentina Ivan, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, inclusiv fapta constituie o contravenție prevăzută de art. 354 alin.(l) din Codul contravențional, fără pornirea procesului contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.
43. Prin ordonanța din 24 iulie 2023, emisă în ordinea controlului ierarhic superior, s-a respins ca neîntemeiată plângerea lui Ion Stegărescu, asupra ordonanței procurorului Petru Zmuncilă, din 12 iunie 2023.

44. Nefiind de acord cu decizia primită în ordinea controlului ierarhic superior, Ion *****a înaintat plângere în temeiul art. 313 din Codul de procedură penală, care a fost înregistrată în cancelaria instanței de judecată la 7 august 2023. Plângerea a fost repartizată pentru examinare judecătorului desemnat cu atribuțiile judecătorului de instrucție Gheorghe Popa, fiind stabilită ședința de judecată pentru data de 14 octombrie 2023 (în perioada de timp 14 august 2023 - 5 octombrie 2023, judecătorul s-a aflat în concediu de odihnă anual). Ședința din 10 octombrie 2023 a fost amânată la cererea scrisă a petiționarului Ion Stegărescu.
45. Pe de altă parte, potrivit raportului, prin ordonanța organului de urmărire penală, în persoana ofițerului de urmărire penală Stanislav Sîrbu din 20 decembrie 2018, partea vătămată Ion *****a fost recunoscut în calitate de parte civilă. Tot la aceeași dată Ion *****a înaintat o cerere de chemare în judecată prin care a solicitat recunoașterea sa ca parte civilă și încasarea de la făptuitorul *****Valentina a sumei de 2000 lei cu titlu de prejudiciu material și moral cauzat prin infracțiune.
46. În data 5 aprilie 2019 au fost audiați Grigore Potoroacă și Vasile Coadă (aceștia au fost audiați suplimentar, inițial fiind audiați în calitate de martori în cadrul procesului penal, până la pornirea urmăririi penale); în data de 15 aprilie 2019 au fost audiați *****Cătălina, Cotorobai Alexei.
47. Prin ordonanța din 14 ianuarie 2019, Adrian *****a fost recunoscut în calitate de bănuit pe art.287 alin.(2) lit. b) din Codul penal și respectiv audiat a fost audiat în această calitate.
48. Prin ordonanța din 4 aprilie 2019, emisă de către procurorul Petru Zmuncilă, *****Adrian și *****Valentina au fost puși sub învinuire în baza art. 287 alin.(2) lit. b) din Codul penal.
49. Din raportul prezentat se desprinde că *****Adrian a fost informat despre învinuire și a fost audiat în calitate de învinuit pe 11 iulie 2019, când s-a prezentat la procuror, revenind din străinătate. Potrivit datelor din SIC „Acces Web", el a părăsit țara pe 6 februarie 2019, prin PTF Leușeni-Albița. În cazul lui *****Valentina, ordonanța de învinuire a fost adusă la cunoștință pe 14 decembrie 2022, data la care s-a prezentat la procuror. Conform SIC „Acces Web", aceasta a părăsit țara pe 11 ianuarie 2019, revenind pe 5 aprilie 2019, și a avut ulterior mai multe plecări și întoarceri. Conform citației din

dosar, *****Valentina a fost citată la adresa sa de domiciliu pentru a fi audiată de organul de urmărire penală, însă citația a fost restituită cu mențiunea „plecat”. S-a stabilit ulterior că, *de facto*, ea locuia în orașul Strășeni. În cadrul urmăririi penale, pe 3 februarie 2020, *****Adrian și Ion *****au fost citați prin citații recomandate la organul de urmărire penală pentru data de 11 februarie 2020, în vederea desfășurării unei confruntări. Citația adresată părții vătămate Ion Stegărescu, la adresa indicată de acesta, a fost restituită cu mențiunea „necunoscut”.

50. Conform art. 192 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *cauzele civile se judecă în primă instanţă în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sînt: complexitatea cauzei, comportamentul participanţilor la proces, conduita instanţei judecătoreşti şi a autorităţilor relevante, importanţa procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanţă.*
51. Aceleași criterii se regăsesc și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și în Legea nr. 87, potrivit cărora, încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei urmează a fi stabilit ținînd cont de următoarele criterii: de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.
52. Totodată, termenul rezonabil urmează a fi apreciat în coroborare şi cu termenii prevăzuţi de legislaţia procesual civilă, fiind stabiliţi în vederea asigurării desfăşurării procesului cu respectarea unor principii fundamentale ale dreptului procesual civil, cum ar fi: principiul disponibilităţii, principiul contradictorialității şi egalităţii în drepturi a participanţilor la proces, reglementări prevăzute de art. 26, 27 din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova, principii care în ansamblul lor materializează dreptul părţii la un proces echitabil.
53. De menţionat în acest sens, că examinarea cauzei în termen rezonabil este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil şi prin urmare, nu poate preleva asupra acestuia din urmă. Așadar, necesitatea respectării termenilor rezonabile a procesului de judecată nu poate justifica limitarea altor drepturi, prevăzute de art. 6 din Convenția Europeană.
54. Astfel, potrivit raportului prezentat, de către organul de urmărire penală în perioada analizată s-au întreprins un șir de acțiunii pentru acumularea probelor în vederea

elucidării circumstanțelor importante pentru rezolvarea cauzei, inclusiv audierea martorilor.

55. În speță, termenul rezonabil de examinare a cauzei penale nu se reduce la durata anumită de examinare, termenul rezonabil urmând a fi determinat de conglomeratul tuturor circumstanțelor cauzei, descrise anterior de instanță. Or, pe parcursul urmăririi penale de către organul de urmărire penală era necesar să se efectueze toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei și stabilirii adevărului.
56. Mai mult, instanța atrage atenția că reclamantul a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.***** și a acțiunii civile depuse în cadrul urmării penale.
57. Astfel instanța de judecată stabilește în baza actelor cercetate și a pozițiilor părții reclamante și reprezentanților participanților la proces că cauza penală nr. ***** nu a fost expediată instanței de judecată și urmărirea penală nu are încă o finalitate.
58. Având în vedere că scopul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 este instituirea unui remediu efectiv care trebuie epuizat anterior sesizării Curții Europene cu o plângere referitoarea la respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei, conceptele din această lege trebuie interpretate în corespundere cu jurisprudența Curții Europene. Așadar, instanța de judecată va opera cu jurisprudența Curții Europene referitoare la respectarea termenelor rezonabile în cauzele penale.
59. Curtea Europeană a relevat că articolul 6 § 1 din Convenție oferă oricărei persoane dreptul la judecarea cauzei sale într-un termen rezonabil. În materie penală articolul 6 este menit să asigure ca persoanele acuzate nu fac obiectul unui capăt de acuzare o perioadă prea mare de timp şi să se ia o decizie asupra temeiniciei acestuia *(Kart v. Turcia [MC], 3 decembrie 2009, § 68*). Perioada care trebuie luată în considerare începe din ziua în care persoana este pusă sub acuzare (*Habran şi Dalem v. Belgia, 17 ianuarie 2017, § 124*).
60. Astfel, este de menționat că noțiunea de „acuzație în materie penală” trebuie înțeleasă în sensul articolului 6 § 1 din Convenţie şi poate fi definit drept „notificarea oficială, venită din partea autorităţii competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale”, definiție care depinde, de asemenea, de existenţa sau lipsa unor „repercusiuni

importante pentru situaţia (persoanei)" (*Ibrahim şi alţii v. Regatul Unit, [MC], 13 septembrie 2016, § 249; Simeonovi v. Bulgaria, [MC], 12 mai 2017, § 110*).

61. Având în vedere jurisprudența europeană pertinentă, instanța conchide că articolul 6 din Convenție, sub aspectul său penal, inclusiv garanția privind termenul rezonabil, poate fi invocat numai de persoana căreia i s-a înaintat o acuzație. O excepție pertinentă pentru cauză o constituie situația când victima unei infracțiuni pretinde durata nerezonabilă a procedurilor penale în legătură cu *imposibilitatea soluționării aspectului civil* şi anume examinarea excesiv de lungă a acțiunii sale civile în cadrul procedurilor penale.
62. Având în vedere jurisprudența Curții Europene citată supra, instanța constată că reclamantul *****Ion nu este o persoană „acuzată" în sensul Convenției Europene și nu se bucură de protecția articolului 6 sub aspectul său penal, dar a depus o cerere de chemare în judecată și a fost recunoscut în calitate de parte civilă în cadrul procesului penal, așa cum s-a constatat anterior de instanța de judecată. Totuși, instanța de judecată stabilește că reclamantul nu poate face apel la normele Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, din moment ce latura civilă a cauzei penale nu a fost judecată, cauza fiind în faza de urmărire penală.
63. Cu privire la acțiunea civilă, instanța menționează că reclamantul *****Ion a avut la dispoziție calea civilă prin care să promoveze acțiunea sa împotriva persoanelor care pretinde că i-au cauzat un prejudiciu, atestând că organul de urmărire penală a stabilit de mai multe ori că nu sunt întrunite elementele infracțiunii și a scos de sub urmărire penală persoanele care aveau statut de învinuiți (*****Adrian Ion și *****Valentina), ca urmare a contestărilor depuse de către *****Ion.
64. Instanța nu pune la îndoială prerogativa reclamantului de a contesta actele adoptate de organele de urmărire penală și nici de a cere redeschiderea procedurilor penale (dacă este îndreptățit), dar este confuză în interpretarea bunei-credințe de care ar fi trebuit să dea dovadă reclamantul în valorificarea drepturilor sale civile prin solicitarea reparării prejudiciului care consideră că i-a fost cauzat într-un context delictual. Reclamantul nu a fost îngrădit în dreptul său de a se adresa cu o cerere privind repararea prejudiciului

material în ordinea civilă, drept de care reclamantul nu a făcut uz fără o argumentare explicită.

65. Revenind la reglementarea legală de la art. 2 al Legii 87, instanța va nuanța că dreptul la judecarea cauzei în termen rezonabil pentru *****Ion nu a fost încălcat, întrucât din punct de vedere al laturii penale acesta nu se bucură de protecția Legii și nici a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, iar din punct de vedere al laturii civile, acesta nu are pe rolul instanței de judecată (civile sau penale) o acțiune civilă în examinare.
66. În accepțiunea art. 5 al Legii nr. 87, *în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată. La constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, instanța de judecată poate decide că simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral.*
67. Astfel, referitor la solicitările reclamantului privind repararea prejudiciului material, compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cauza penală, repararea prejudiciului moral și încasarea beneficiului ratat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză civilă, instanța va respinge aceste pretenții ca fiind subsecvente pretenției de constatare a încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, care a fost respinsă de instanța de judecată.
68. În cele din urmă, atestând lipsa de temei juridic pentru constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil în prezenta cauză civilă, instanța va respinge acțiunea ca neîntemeiată.
69. În conformitate cu art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Acțiunea civilă înaintată de *****Ion către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova și Procuratura raionului *****, cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei

penale și a acțiunii civile depuse în cadrul cauzei penale, repararea prejudiciului material, compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cauza penală, repararea prejudiciului moral și încasarea beneficiului ratat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză civilă se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău.

Președintele de ședință, **Eleonora BADAN-MELNIC**

Judecătorul